

Redakcja i Administracja:
Kraków, ul. Filipa 11. (Telefon Nr. 396).

Prenumerata miesięczna:
z odsyłką 2 K, bez odsyłki 1 K 60 h,
z ogranicz. 2 mk. 30 fen., 3 fr. 50 ct., 2 1/2 szyl.
70 ct. ameryk.

Prenumerata tygodniowa w Krakowie 40 h,
z dostawą do domu 46 h.

Cena numeru 8 h.

Adres na telegramy: Naprzód Kraków.
Konto czekowe Nr. 34.095.

NAPRZÓD

Organ centralny polskiej partii socjalno-demokratycznej.

Wychodzi codziennie po południu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Dział inseratowy:

Kraków, ul. Marka 21. (Telef. Nr. 1354).

Ogłoszenia (Inseraty)

kosztują od miejsca wiersza jednosłupowego
drobnym drukiem (petitem) za pierwszy raz
20 halerzy, następnie po 10 hal. — Nadesłane
od miejsca wiersza drukiem petitem po 40
hal. słuby, zaręczyny i nekrologi po 80 hal.
za każdy raz. — Załączniki (prospekty i t. d.)
przyjmuje się za cenę 2 kor. za 100 egzempl.
dla zamiejscowych, po 1 kor. za 100 egzempl.
dla miejscowych prenumeratorów.

Reklamacje otwarte są wolne od opłaty po-
cztovej. — Redakcja rękopisów nie zwraca
i bezimiennych listów nie uwzględnia.

Kto kłamie?

W dyskusji drożyznianej austriackiej Izby posłów oświadczył minister handlu dr Weiskirchner na posiedzeniu z 30 listopada, że rząd austriacki za zgodą rządu węgierskiego dał pozwolenie na przywóz 10.000 tonn mięsa argentyńskiego. Odpowiedź na nastąpiła wskutek podniesienia przez posłów tow. Reumana i p. dra Lechera zarzutu, że rząd austriacki wogóle nie potrzebuje zezwolenia Węgier na przywóz zagranicznego mięsa, gdyż ugoda cłowa mówi tylko o przywozie bydła, co do którego ze względów weterynaryjnych oba rządy muszą zgodzić się. Dr Weiskirchner wyraźnie oświadczył, że na podstawie pisemnych i ustnych układów z rządem węgierskim import 10.000 tonn jest dozwolony. Gdy mu zarzucono, że węgierski minister handlu Hieronymi zaprzeczył, jakoby zgodził się na import w tej wysokości, nazwał to dr Weiskirchner nieporozumieniem i obstawał przy swym twierdzeniu.

Na poniedziałkowym posiedzeniu sejmu węgierskiego w dyskusji nad traktatem handlowym z Serbią zabrał głos minister rolnictwa hr. Serenyi i oświadczył, że zgodnie z ministrem handlu stwierdza, że rząd węgierski zgodził się na import tylko 2000 tonn mięsa argentyńskiego, a na zapytanie posła Polonyi'ego, jakie ma zamiary na przyszłość, minister odpowiedział, że niema zamiaru zgodzić się na większy import.

Stoimy więc wobec dwóch jaskrawych sprzeczności: dr Weiskirchner zapewnia, że ma zgodę Węgrów na 10.000 tonn, zaś hr. Serenyi zapewnia, że dał zezwolenie tylko na 2000 tonn. Który więc z obu ministrów kłamie i co dr Weiskirchner zamierza uczynić, aby dotrzymać swego zobowiązania danego z trybuny parlamentarnej, że do kwietnia 1911 ludność Austrii otrzyma 10.000 tonn mięsa argentyńskiego? Zdaje się, że wobec decydującego oświadczenia hr. Serenyi'ego o „nieporozumieniu“ nie może być mowy; po prostu albo dr Weiskirchner, albo hr. Serenyi mówi nieprawdę i dlatego słusznie mamy prawo domagać się wyjaśnienia.

Zachodzi tu jednak jeszcze jedna kwestia. Jak wiadomo, Izba posłów uchwaliła wniosek Stözlza, domagający się nieograniczonego dowozu mięsa zamorskiego. Jak zamierza rząd spełnić tę uchwałę parlamentu, jeżeli — jak wyżej słyszeliśmy — rząd węgierski nie ma zamiaru zgodzić się na większą ilość ponad 2000 tonn? Wprawdzie parlament odrzucił wniosek posła tow. Davida przeciw jakiegokolwiek ingerencji rządu węgierskiego na tę sprawę, ale mimo to kwestia, choćby wobec uchwały o nieograniczonym dowozie, jest jasną, t. j. że

parlament nie uznał dyktatury Węgrów, względnie nie czuł się skrepowany tajną z Węgrami umową.

Sprawa ta wobec rosnącej ciągle drożyzny mięsa jest pierwszorzędnej wagi i dlatego ludność nalega o natychmiastową odpowiedź: kto z obu ministrów mówi prawdę i czy rzeczywiście Austria musi na rozkaz Węgrów zadowolić się ochłapem 2000 tonn? Odpowiedź musi być daną tem prędzej, ileż transporty mięsa argentyńskiego są już w drodze i zachodzi niebezpieczeństwo powtórzenia się zajścia z czasów Körbera, że okręty z mięsem będą musiały wrócić się z Tryestu.

Charakterystyczny obrazek z policyi rosyjskiej.

Policya rosyjska ma ustaloną opinię, iż uprawia łapownictwo, szantaż, osłania opłacających się jej bandytów, a od czasu do czasu i sama trudni się bandytyzmem. Tak bywa w centrach bardziej kulturalnych. Na dalekim wschodzie bywa gorzej jeszcze, jak o tem świadczy list z Błagowieszczeńska, drukowany w „Rieczu“.

Korespondent „Rieczu“ konstatuje, iż na czele wydziału śledczego tamtejszej policyi stoi niejaki Jermakow, niegdyś podoficer żandarmski, który sobie dobrał następujący personal agentów z pośród ludzi, którzy za przestępstwa kryminalne odbywali ciężkie roboty: Rokitskiego, który w roku 1908 ukończył 15 letni termin w katordze, Piotra Iwana (12 lat katorgi, skończone w r. 1905), Szaszaszwilego (4 lata katorgi, które upłynęły mu w r. 1909), wkońcu Dandikowa i Pronenkę, z których pierwszy miał 12, a drugi 10 lat katorgi. Są to wszyscy ludzie, którzy po ukończeniu kary zaliczani są do kategorii zesłańców i pozbawieni praw — mimo to „urzędują“ w Błagowieszczeńsku i przed sądem świadczą, jako funkcyonaryusze policyjni.

Rozumie się, iż ludzie, którzy w przeszłości dopuszczali się ciężkich przestępstw mimo groźących im skutków karnych, gdy znaleźli się na stanowisku uprzywilejowanym, jako „stróża bezpieczeństwa“ rozpoczęli niczem nie krepowany rozbój. „Riecz“ cytując cały szereg wypadków, gdzie wyżej wymienieni agenci, lub ich koleźcy, którzy jeszcze katorgi nie zaznali (jak Korabowicz, Dziewiatowski), dopuszczali się grabieży na spokojnych mieszkańcach.

Szef tej bandy opryszków, Jermakow, rozumie się, nie chciał wierzyć, ażeby jego pupile, choć poszkodowani ich rozpoznawali, mogli byli dopuścić się danej kradzieży lub rozbój. W jednym przypadku przetrzymał on 4 niewinnych ludzi przez 9 mie-

sięcy w więzieniu, pod pretekstem, iż jego podejrzenie na nich pada.

Ale najbezzweczniej postąpił ów Jermakow z naczelnikiem Michajłowskiego oddziału pocztowego, niejakiem Nowgorodcem. W r. 1909 na ów urząd próbowali niewysłędzeni sprawcy dokonać napadu, Nowgorodec jednak odparł napad, strzelając z rewolweru, przy czem atoli sam został dość ciężko ranny. — W roku bieżącym ponowiono napad, przy czem napastnicy, którzy się tym razem obłowili 26.000 rubli, wrzucili N. do wielkiej skrzyni, gdzie przechowywane bywały przesyłki pocztowe, i zamknęli go w niej.

Jermakow i wydelegowany do śledztwa sędzia pokoju Kucharenko aresztowali Nowgorodcowa i służącego pocztowego, mimo braku wszelkich poszlak; obydwa siedzą już w więzieniu piąty miesiąc. Traf zdraźny, iż w więzieniu znalazł się z powodu innej sprawy niejaki Szustow, w którym Nowgorodec rozpoznął jednego z uczestników pierwszego napadu i wskazał go sędziemu śledczemu. Przed sędzią Szustow przyznał się do napadu i wymienił swych współników, w których liczbie był i agent policyjny Dudnikow. Ten ostatni został widocznie wczas ostrzeżony i ulotnił się z Błagowieszczeńska.

Galerya chrześcijańsko-społecznych defraudantów.

W „chrześcijańskiej“ organizacji istnieją dwa sposoby nabywania pieniędzy. Wysoko postawione osobistości, jak postowie i ekscelencje holdują zasadzie: „Bóg bierz“. Dzięki swemu stanowisku potrafią przeprowadzać operacje finansowe, na których porobili już sobie olbrzymie majątki i nie potrzebują się uciekać do defraudacji. Drugi, mniejsi „chrześcijanie“ nie posiadają wpływów, którzy im umożliwiały tak łatwe robienie majątków, więc ci holdują zasadzie: „Co ukradniesz, to twoje“.

Mniej więcej w czasie, kiedy puścili w świat listę „czerwonych“ defraudacji, które od początku do końca zostały zmyśnione, odkryli w swoim własnym obozie cały szereg kradzieży; i to nie w różnych miejscowościach Austrii, lecz w jednym Związku dozorców kamienicznych w Wiedniu skradło kilku „chrześcijan“ kilka tysięcy koron, pochodzących z wkładek członkowskich.

Czytamy w ich „chrześcijańskim“ organie, w wiedeńskiej „Gazecie dozorców domów i portyerów“, następujące rzeczy w artykule pod tytułem „Nadzwyczaj ważne uchwały wydziału związku z 30 października“:

Jak już donieśliśmy w 9 numerze z 1 października 1910, złożył przewodniczący zwi-

zku na posiedzeniu wydziału 22/9 1910 z działalności związku i przyrostu członków w pierwszym półroczu wyczerpujące sprawozdanie, na podstawie którego sprawozdawca dowiódł niezbicie, że nie mniej jak 5917 kor. wkładek członków z okręgu I—XX nie zapłacono, z czego według jego badania co najmniej 3000 koron znajduje się w rękach kierowników stacji płatniczych i te zostały obrócone na własny użytek.

Na podstawie tego własnego doświadczenia wezwał referent wydział i radę nadzorczą, aby się postarały zrobić z tem porządek i wprowadzić kontrolę, któraby dozorowała nie tylko kierownictwo zarządu, lecz także kierowników stacji płatniczych, w przeciwnym razie będzie zmuszony zrzucić z siebie za to wszelką odpowiedzialność.

Wskutek tego energicznego wystąpienia wydział zarządu, składający się z 10 kierowników stacji płatniczych i 11 innych członków, powziął uchwałę, aby zażądać od kierowników kart płatniczych, wydanych im do inkasowania wkładek i łatwiejszego przeglądu członków, celem porównania ich z księgami sekretaryatu.

To porównanie kart płatniczych z księgami wykryło niewątpliwie fakt, że wielu kierowników stacji płatniczych nadużyło pokładanego w nich zaufania i pobrane wkładki od członków oraz pieniądze na fundusz muzyczny dla siebie obróciło. Chociaż kontrola, przedsięwzięta przez sekretaryat związku, z powodu nawału pracy i braku czasu nie została jeszcze całkowicie przeprowadzona, to musimy z największym ubolewaniem stwierdzić, że oprócz stacji płatniczej w XVI okręgu, która już w sierpniu i we wrześniu 1910 nie zapłaciła z pobranych od członków wkładek i koron na fundusz muzyczny 1380 koron 10 hal., wykazała kontrola w stacji płatniczej V (Jan Rauer) brak 70 koron 16 hal., w stacji płatniczej XIII (Alojzy Bunzel) brak 198 koron 65 hal., w stacji płatniczej XIV (Franc. Feldkirchner) brak 305 koron 40 hal., w stacji płatniczej XVII (Józef Krenz) brak 384 koron 63 hal. — razem 2349 kor. 44 hal.

Niektórzy kierownicy stacji płatniczych przyznają spokojnie, że związkowych pieniędzy nie oddali, lecz są przytem na tyle bezczelni, że twierdzą, iż pieniędzy tych nie zużyli na własne cele, lecz dla swoich rodzin. A najlepsze jest to, że ci znajdują poparcie wśród swoich kolegów, którzy żądają, aby ich nadal pozostawiono w wypełnianiu ich funkcyj, nie zastanawiając się nad tem, że członkowie mają prawo do tego, aby ich nie okradano.

Całkiem inaczej i zupełnie prawnie zapatrzywało się na to kierownictwo związku, które z tymi panami spisało protokół, na podstawie którego każdy z nich złożył za-

Przedruk wbroniony.

BRUNON KOSTECKI.

Szlakami buntu.

POWIEŚĆ.

39)

Musiał więc ustąpić. Ukarany towarzysz wrócił z karceru, o czem sam zawiadomił współwięźniów. Pawilon zalegał znów cisza, przerywana tylko ożywionem pukaniem.

Ale władza nie mogła puścić bezkarnie zwycięstwa buntowników. Trzeba było zapobiedz podobnym ekscesom na przyszłość.

Następnego wieczoru na kurytarzach powstał niezwykły hałas. Odmykano i zamknięto z trzaskiem niektóre cele; przez wybity otwór nad drzwiami słyszał było liczne kroki, brzęk ostróg i przyciszone szepty. Stadnicki czekał na zaczęcie alarmu, trzymając w ręku wyjęte z ramy okno; był prawie pewny, że powtórzą się petersburskie zajścia z czasów Plewego. Nikt jednak nie krzyczał i nie wzywał pomocy. Dopiero po upływie godziny zdaleka, jakby z ulicy, rozległo się głośnie wołanie:

— Towarzyse! Wywoła nas gdzieś! Niech żyje rewolucja!

Cichy dotąd pawilon zatrzęsł się całym ogromnym krzykiem:

— Niech żyje! Do widzenia!

Ktoś zaintonował refren „Czerwonego sztandaru“. W ślad za ciężkim turkotem

oddalających się wozów biegł dziwnie zgodny i czysty śpiew bojowej pieśni:

nasz sztandar płynie ponad trony,
niesie on zemsty grom, ludu gniew...

Po dwukrotnym prześpiewaniu zwrotki ucichli wszyscy i głuchy, martwy spokój powrócił. Tylko różnotonne pukania w pawilonie, rzadsze niż dawniej, i brzęk kajdan katorżników, układających się do snu w sąsiednim gmachu, ożywiały cmentarne mury więzienia.

Stadnicki próbował, mimo poprzedniego postanowienia, nawiązać rozmowę z sąsiadem, ale na próżno. Odpowiadał mu tylko z dołu zlekka przestraszony endeck. Na drugi dzień, wracając ze spaceru, zauważył, że drzwi celi 39 są otwarte. Porębskiego wywieziono wraz z innymi.

Zaczęły się znów wlec długie i bezbarwne dni i tygodnie. Stadnicki zagłębił się w czytanie i robienie naukowych notatek, nie przestając jednocześnie rozmawiać wieczorami z endekiem i nowo przybyłym na miejsce Porębskiego anarchista z Białego-stoku, aresztowanym w Zagłębiu. W początkach października prokurator oświadczył mu, że wkrótce zostanie przewieziony na sąd do Warszawy. Tymczasem zaszedł drobny fakt, który jednak dał dużo do myślenia mieszkańcom pawilonu.

Przez często otwierane okna słyszał było z pobliskiej stacji kolejowej gwizd kursujących lokomotyw. Zwłaszcza jedna, widocznie pełniąca służbę węgla, miała

tak oryginalny głos, że wszyscy więźniowie znali ją doskonale. Dowcipny maszynista wprost grał jakieś melodie o całej gamie tonów. Pewnego dnia wesoła lokomotywa nie odezwała się wcale, nie słychać było również żadnych innych gwizdów przez całą następną noc.

Jak iskra elektryczna przebiegły przez mury pawilonu radosne słowa:

— Strejk powszechny!

Ale żadnej wieści, żadnych szczegółów znikąd nie można było dostać. Pawilon był zapełniony, nowych więźniów umieszczano w innych budynkach; stosunki z władzą nie uległy zmianie, chyba na gorsze.

Pierwszego listopada, wychodząc około południa na przechadzkę, Stadnicki ujrzał przed bramą więzienia całą rotę żołnierzy wraz z oficerami. Na obszernej podwórzu przed kancelaryą uszykowano ich frontem do zamkniętych wrót. Wypchane patronasy żołnierskie i rzadkie miny oficerów wskazywały, że oddział sprowadzony jest nie tylko na pokaz. Pachło jakąś zasadzką na tłum, który miał przyjść demonstrować pod więzieniem. Podobny spryt „wojenny“ nieraz stosowano w Warszawie.

Przechodząc obok grupy oficerów, rozmawiających z naczelnikiem więzienia, Stadnicki zawołał szyderczo:

— Myśliwi! Polowanie na ludzi...

— D-da, myśliwi — niepewnym głosem odparł kapitan, poczem cała zacna kom-

pania „naczalstwa“ zaczęła się śmiać trochę nerwowo.

Dnia tego Stadnickiemu wypadł spacer na kobiecym podwórzu, tuż pod oknami pawilonu. Wszystkie okna były jak na złość zamknięte i nie mógł nawet, choćby ukradkiem, porozumieć się z towarzyszami, aby za wszelką cenę starali się ostrzedz podchodzący prawdopodobnie tłum demonstrantów, że w więzieniu ukryte jest wojsko. Krzyknął raz i drugi, ale bezskutecznie. Tysiące projektów zdemaskowania zasadzki cisnęło się mu do głowy, ale żaden z nich nie był wykonalny. A działać trzeba było natychmiast, każda minuta groziła katastrofą...

Nagle stanął jak wryty. Zapóźno...

Z drugiej strony pawilonu, od ulicy, buchnął potężny śpiew Czerwonego... Oto za chwilę szeroko otworzą się wrota więzienne i setki kul rozniosą śmierć wśród ludu... Za chwilę nad kałużami krwi bratniej tryumfować będzie ciemny żołdak najeźdźcy... Za chwilę...

— Co panu jest? Może podać wody? — rozległ się obok Stadnickiego głos strażnika.

Mimo obawy o zdrowie więźnia, który rzeczywiście był blady, jak trup, troskliwy cerber uśmiechał się radośnie. W Stadnickim zawrzało oburzenie.

— Nie śmiej się pan! — krzyknął — tam zaraz ludzie umierać będą... kobiety, dzieci... może pańskie nawet.

Strażnik spoważniał.

pewnienie, że sprzeniewierzone pieniądze związkowe w przeciągu 6 miesięcy zwróci, w przeciwnym razie zostanie wniesione doniesienie. I rzeczywiście zapłacono dotychczas około 800 K.

Na nadzwyczajnym posiedzeniu wydziału 30/10 1910 powzięto uchwałę, że od 1 listopada b. r. zostaną okrygi I—XX podzielone i inkasowanie wkładek będzie się odbywało przez osobno do tego ustanowionych kasyerów. Każdy będzie miał przydzielone 5 okrygów i musi złożyć kaucję tysiąc koron. Za spełnianie tej czynności otrzymują 12% prowizji od wypłaconych wkładek i koron na fundusz roczny, co zapewni im pokąsy dochód roczny, a związek będzie to kosztowało o 1600 koron taniej, niż utrzymanie kierowników stacyj płatniczych, którzy pobierali 15% prowizji od wypłaconych wkładek.

Ze przez tę zmianę pozbawiono wcale znacznego dochodu ludzi także uczciwych, którzy wobec członków i kierownictwa związku spełniali sumiennie swoje obowiązki, to jest wprawdzie przykre, ale zmienić się nie da, gdyż każda zmiana systemu wymaga ofiar. Boże daj, aby to były ostatnie ofiary i aby wyznawcy „Boga-bierz”, jak najrychlej zniknęli.

Pobożnym życzeniem: „Daj Boże” domagają się wiedeńscy „chrześcijanie”, aby Bóg wytracił złodziei i zmienił system, który oni sami do swoich rządów wprowadzili. Zdaje się, że zamiast powierzać tę funkcję Bogu, robią lepiej, gdy sami przestaną się modlić do „Boga-bierz” i swoim własnym przykładem umoralnia członków. Obłuda i fałsz „chrześcijańskich” wodzów doprowadziły do tego, że ich funkcyjnaryusze biorą udział w procesjach i modlą się tylko o to, aby „Daj Boże” jak najwięcej dało się ukraść.

Ze w każdym związku równocześnie tylu funkcyjnaryuszy tak wielką kwotę sprzeniewierzyło, a są to ludzie, którzy pobierali 15% prowizji i mieli wcale pokąsne dochody, to jest dowodem, że kradzieże u „chrześcijan” nie są powodowane jakimiś nieszczęśliwymi wypadkami, lecz stały się systemem na wzór rosyjski. Przykładem dla nich są ich przywódcy w górę, pobierający sute pensje i prowizje bez żadnych strupulów. W ten sposób partya „chrześcijańska” staje się zbiorowiskiem łajdaków, którzy tam dorabiają się majątku, gdyż wiedzą, że to tylko tam jest możliwe. I bezkarnie wywiesili „chrześcijańską” dewizę: „Co ukradniesz, to twoje”.

Tacy ludzie mają odwagę nazywać się „chrześcijanami”, — tacy ludzie mają bezczelność odsądzać socjalistów od czci i wiary, — tacy ludzie ośmielają się głosić, że oni jedynymi obrońcami Chrystusowej wiary przed różnymi socjalistami i masoami, — ci ludzie odważają się puszczać

— Niech się pan nie obawia — odrzekł spieszenie, oglądając się, czy kto nie podsłuchuje. — Wczoraj wieczorem przyszedł telegraf, konstytucja, wolność i panów puszcza... Od rana tak chodzą z chorągwi, nikt nie ma prawa teraz zabronić...

— Czy pan nie kłamie?

— Zobaczą, towarzyszu — poufale szepnął świeżo upieczony rewolucjonista — o, już są pod więzieniem, a wojsko cicho siedzi.

Trudno wyrazić, co działo się w duszy Witolda, gdy przekonał się wreszcie, że strażnik mówi prawdę. Jeśli kto walczył podziemnie i długo z śmiertelnym wrogiem tego, jeśli w końcu zobaczył go rozciągniętym bezsilnie na ziemi, dotąd zraszaną ofiarą krwią — ten tylko odczuć może radość więźnia, słyszącego z poza murów kazań zwiastów i swobodny śpiew ukochanej pieśni...

Na słońce, na złoty dzień patrzą oczy, przywykłe do kolebki do ciemni piwnicznej. Z beznamiętną rozkoszą prostują się ręce strudzone, przeżarte ogniwami łańcucha. Piersi tłumiące dotąd w cichy szepł głos krzywdy i nienawiści wybuchają potężnym, radosnym krzykiem tryumfu... Zwycięstwo! Zwycięstwo!

Śpiew za murami uciął. Ktoś mówi o upadku rządu, o republice...

Ale Stadnicki nie starał się zrozumieć urywków przemowy nieznanego towarzysza, dających się słyszeć z ulicy. Zebranymi na podwórzu kamykami zaczął bombardować zamknięte okna pawilonu, wołając głośno:

— Do okien, towarzysze! Niech żyje rewolucja!...

(Dalszy ciąg nastąpi).

w świat zmyśloną listę „czerwonych” defraudantów!

Izba panów.

Wiedeń, 21 grudnia.

Wczoraj odbyło się posiedzenie Izby panów, na którym po przemówieniu prezydenta ministrów bar. Bienertha uchwalono przewidywaną budżetową, reformę regulaminu Izby posłów, budżet przedłożony o akcyzie krakowskiej we wszystkich trzech czytaniach.

Ustawę o zakazie nocnej pracy kobiet odesłano napowrót do komisji.

Z literatury i sztuki.

„Promień”. Zeszyt podwójny (10 i 11) „Promienia”, pisma kształcącej się młodzieży polskiej za listopad i grudzień opuścił prasę. Zeszyt ten zawiera treść następującą: R. W. Powstańca rocznicę. Jul-este Bolesław Limanowski. A. Lux. Deklaracje niepodległościowe. K. M. Marya Konopnicka. Er. Wykształcenie organizacyjne. R. S. Stan bojkotu szkoły średniej rosyjskiej. Recenzja. Korespondencje. Kronika.

Prenumerata z przysyłką pocztową rocznie 2 K 80 h, półrocznie 1 K 40 h, ćwierćrocznie 70 h. Zeszyt mniejszy kosztuje pojedynczo 30 h. Zamówienia i prenumeratę przyjmuje administracja „Promienia” na ręce tow. Juliana Huberta Lwów, ul. Wojciecha 8.

Tow „Sztuka” na walnym zgromadzeniu odbytem d. 9 b. m. wybrało wydział na rok 1910/11. w skład którego weszli: prezes: prof. Józef Mehoffer, wiceprezes: prof. Wojciech Weiss, sekretarz: Józef Czajkowski, zast. sekretarza: Stanisław Podgórski, skarbnik: Stanisław Kamocki.

WIELKI ILLUSTR. KALENDARZ oraz KALENDARZYK ROBOTNICZY

NA ROK 1911

Zamawiać należy tylko w Drukarni Ludowej Kraków, ulica Filipa 11.

KRONIKA.

Kraków, 21 grudnia.

„Chantecler” — polityk jak i socjalista. W krytyce „Mej Baby” i jej piewcy — ks. Hozakowski, którego cytowaliśmy wczoraj, z przekąsem zaznacza, iż autor poronionego studium naprzekór „babie” popisywał się tykaniem surowych jaj w godzinie, kiedy powinien był powstrzymać się od jada ze względu na mszę ranną... Dla laików, rozu mie się, jest to szczególne dowiązanie, na który nawet nie zwróciłoby uwagi.

Iona rzecz — dla zelantów, a już osobli wie dla socjalistów, którzy, jak „Czas” zaręcza, przepędzają jakoby nawet nocne na „adoracyi najświętszego sakramentu”... Dla nich takie brawowanie ks. Zimmermanna musi być czymś wysoce gorszącym... Bo, jeżeliby nawet ów „chantecler” w ten sposób chciał sobie poprawiać głos do śpiewu liturgicznego — to i taka pogoń za efektem — nie usprawiedliwiałaby profanowania komunii mszalej...

Uwaga ks. Hozakowskiego są zapewne nie miłą niespodzianką i dla „Polonii”, która do tąd w walce o uczoność p. Zimmermanna powoływała się na autorytet aż kilku proboszczów i kilkudziesięciu parafian z mniej cprawda znanych „centrów umysłowych” Galcyi.

Dla pp. tych, uprawiających wogóle lojalizm wobec ciała profesorskiego, niemile za brzmi potępienie przez ks. H. ich faworyta za przedrwiwanie w druku — profesora, o którym ów ks. H. odzywa się jako o czło wieku dużej wiedzy i pracowitości.

Nowiny krakowskie.

Proces prasowy. Przed trybunałem przysięgłych, któremu przewodniczyć będzie nad radca Jasiewicz, odbędzie się 3 lutego 1911 rozprawa przeciw pp. Rudolfowi Starzewskiemu, redaktorowi „Czasu”, i Marianowi Dąbrowskiemu, byłemu redaktorowi „Głosu narodu”, których oskarża Aleksander Borowski, redaktor „Dila” (organ ruskiej partyi narodowo-demokratycznej we Lwowie), o obra-

zę czci. Przedmiotem oskarżenia są znane „rewelacje” szpiega pruskiego Rakowskiego, ogłoszone w „Kuryerze warszawskim”, w których zarzucono „Dila”, że bierze pieniądze od rządu pruskiego i że wogóle Rusini są na żołdzie pruskim.

Budżet miasta Podgórze na rok 1911. W poniedziałek 19 grudnia rozpoczęła pod górska Rada miejska dyskusję budżetową.

Dochody preliminowane są na 425 534 K 79 h (wobec 391 770 K w r. 1910); wydatki na 444 131 K 65 h (wobec 408 205 K 63 h w r. 1910).

Dochody gminy płyną z 1) domów 11.856 K; 2) hali targowej i chłodni 18 900 K; 3) gruntów i placów 20.824 K; 4) przedsiębiorstw (głównie z wapiennika miejskiego) 104.949 K 60 h; 5) z zaprzęgów 8000 K; 6) praw i przywilejów 164.235 K 19 h (w tem dochód z alkoholu 153.010 K 19 h; 7) opłat gminnych 44.300 K (w tem dodatek do podatku konsumpcyjnego od mięsa przynosi 40 500 K); 8) odsetek od kapitałów 19 072 K; 9) nadzwyczajne dochody przyniesie mają 33.398 K.

Wydatki wykazują 71.409 94 K na opłacenie magistratu i na policję 32 931 K; na straż pożarną 38 177 50 K; wydatki policyjno-zdrowotne 9731 koron; dobroczynne 13.800 K; spłata długów i pobór podatków pochłaniają 302 227 90 K; na brukowanie i utrzymanie ulic 28 872; na szkoły 39 300 K; mniej ważne wydatki pomijamy.

Budżet uchwalony przez komisję budżetową przewiduje w wydatkach zwiększoną placę burmistrza (z 4000 K na 6000 K i dodatek osobisty 2000 K), wprowadza rubrykę „na zwalczanie gruźlicy” 500 K; stypendyum Słowa ckiego (200 K); subwencję dla uczelni popołudniowej dla dzieci szkolnych 100 K, subwencję dla Towarzystwa Domu Robotniczego 400 K; dla Uniwersytetu Ludowego 100 K; dla Bratniej pomocy w Zakopanem 100 K; oprócz subwencji dla szeregów Towarzystw dobroczynnych dotąd stale subwencyonowanych; na korpusy wakacyjne 500 K.

Deficyt budżetowy w kwocie 18.596 K 86 h ma być pokryty 10% dodatkiem do podatków, tak jak w roku ubiegłym.

Komisja budżetowa uchwaliła między innymi następujące wnioski tow. dra Bobrowskiego: 1) w sprawie reorganizacji magistratu, 2) w sprawie budowy domu mieszkalnego dla robotników miejskich, 3) w sprawie utworzenia posady drugiego lekarza miejskiego, 4) w sprawie rewizji pragmatyki dla urzędników i sług miejskich, 5) w sprawie czasu służby policyantów miejskich z zastrzeżeniem, iż bez przerwy powinni oni mieć wolnych co najmniej 9 godzin na dobę (dotąd było 6 godzin!) i 6) w sprawie objęcia przez gminę wywozu popiołu i śmieci z domów. Nadto wezwwała komisja magistrat, by dał inicjatywę do założenia towarzystwa budowy tanich mieszkań.

Żołnierze hulają. Wczoraj o godz. 7 wieczorem na Półwsiu Zwierzynieckim napadł jakiś żołnierz na Jana Wadowskiego i bagnetem zadał mu poważną ranę w głowę. Żołnierza przytrzymało i odprowadzono na odwach.

III. konkurs wystaw sklepowych, rozpisany przez towarzystwo upiększenia miasta Krakowa, rozstrzygany będzie przez jury w d. 22 b. m., w którym to dniu odbędzie się przegląd wystaw, zgłoszonych do konkursu. Właściciele firm, zamierzający wziąć w nim udział, proszeni są o nadsyłanie zgłoszeń do tegoż dnia włącznie pod adresem towarzystwa (pl. Biskupi 5).

Krajowa owoce. Jabłka są najważniejszym owocem w porze świątecznej, więc przy ich kupnie pamiętać należy o krajowej produkcji. Po co kupować obcy towar, gdy nasze jabłonie rodzą pierwszorzędną owoc? Na co nam Tyrol, Styrya, kiedy mamy własną renetę kanadyjską, renetę złotą blenheimską, jedwabki (Seidenstecher), renetę kaselską, Ribstona i wiele innych, które w różnej jakości na miejscu dostać możemy. Są to owoce z okolic Jasła i Krośna, z Łącka, z Wielkiego i Brzeskiego. Komitet eksportu owoców postawił sobie za zadanie do 30 b. m. zapoznać szeroki ogół z temi odmianami, aby nasi kupecy owoców mogli się w nie zaopatrzyć, a konsumenci mogli wymagać krajowego owocu, zaś firma „Pług” podjęła się zorganizowania tej sprzedaży w urzędzonym na ten cel sklepie przy ulicy św. Krzyża 1. 5. Aby i szerszym warstwowi uprzyświecić nabycie owocu, zwracamy uwagę, że znajdzie się kilkadziesiąt cetnarów po 10 hal, za kilogramem pośledniejszego owocu, odsortowanego od najlepszych odmian.

Włamanie. Do sklepu szewca B. Lachnera

przy ulicy Długiej 1. 12 włamał się zeszłej nocy Józef Rozenaj w towarzystwie kolegi i skradł kilkadziesiąt par obuwia. Rozenaja aresztowano, zaś współnik umknął z łupem.

Aresztowania. Wczoraj aresztowano 39-letniego Henryka Mazurkiewicza z Zamościa, który założył w Krakowie sklepik, pobrał od kupców towary na przeszło 400 K i wysprzedałszy je, zabierał się do ucieczki.

Wczoraj aresztowano kilka indywiduów za kradzieże przedświąteczne; głównie padają ofiarą panie, chodzące z torebkami w ręku po targu.

W cyrku Edison niezwykle interesująco zapowiada się specjalny program świąteczny o piątku dnia 23 b. m. Szereg bardzo interesujących zdjęć z natury, komiczne sceny Maxa Lindera, oraz znana legenda o Semiramidzie stanowiącą atrakcję tego programu; nadto przyniesie żurnal Pathego najnowsze wypadki dnia.

Repertuar teatru miejskiego. Codziennie do piątku: „Car Paweł”. Sobota: teatr zamknięty.

Repertuar teatru ludowego. Codziennie aż do czwartku o godz. 4 po południu: „Życie i męka Chrystusa”.

Uniwersytet ludowy im. A. Mickiewicza (ul. Szewska 16, i p). Biuro otwarte od godz. 5—7 wieczorem, Czytelnia otwarta od godz. 11—1 i od 4—9, Biblioteka od godz. 12—1 i od 5—9.

Nowiny lwowskie.

Miejska reforma wyborcza. Na wczorajszym posiedzeniu Rady miejskiej obradowano nad reformą wyborczą gminną. Przeprowadzono dyskusję szczegółową nad § 6, dotyczącym kurii powszechnej i paragraf ten uchwalono w brzmieniu zaproponowanym przez referenta.

Po katastrofie budowlanej. Kierownik techniczny p. Hecht, który z polecenia architekta Schulmanna dozorował budowę domu w rzeczywistości listonosza Kirschenbauma przy ul. Zamkowej 1. 2 a, zgłosił się sam w policję. Złożył on obszerne zeznania w sprawie runięcia muru nowej budowy, co spowodowało zaważenie się sufitu i śmierć obecnej w kuchni fatalnego domu Sprintze Wahrhaftigowej. Sprawą tą zajmuje się już sąd.

Śmiertelny skok. Lokatorowie domu przy ul. Peltewnej pod 1. 9 byli onegdaj świadkami wstrząsającego zajścia. Oto służyli w tej kamienicy, Annę Stępacką, napadł jej narzeczony i bił ją nieszczęśliwie. Biedna kobieta, chroniąc się przed napastnikiem, rzuciła się z ganku, odnosząc ciężkie obrażenia. Pogotowie udzieliło jej pomocy, poczem odwiezło do szpitala.

Z kraju.

Jubileusz B. Limanowskiego. Zorganizowani zatrudnieni w spółkach spożywczych na Śląsku, zgromadzeni na konferencji w „Domu proletaryuszów” w Karwinie w dniu 18 grudnia b. r., uchwaliли wyrazić głęboką cześć nestorowi socjalizmu polskiego tow. Bolesławowi Limanowskiemu. Podziwiają: w nim wytrwałość w pracy dla dobra ludu polskiego, życzymy mu długich jeszcze lat życia.

Niemoralna papierośnica. Z Przemysła donoszą: Na wystawie sklepowej jublera Loe-wenthala znajdowała się papierośnica z wyrytą reprodukcją znanego obrazka Reznicką p. n. „Pocałunek”. Jeden z urzędników prokuratorji zobaczył tę papierośnicę i uczuł się tak zgorszonym, że zażądał od jublera cofnięcia z wystawy owej papierośnicy jako obrażającej uczucie wstydlivosti. Oczywiście jubiler nie mógł seryo traktować takiego wezwania i nie zastosował się do tego. Jednakże ku niemułemu jego zdziwieniu jawiła się na drugi dzień u niego komisja policyjna i skonfiskowała niemoralną papierośnicę.

Śmierć w dole kłoczynym. Z Tarnowa donoszą: Dnia 19 b. m. rano około godziny 9 wszedł kanaalar Franciszek Patuła do dołu kłoczynego celem przeczyszczenia rury kanałowej. Po chwili spostrzegł stróż tej realności, znajdującej się przy ul. Bernardyńskiej, a będącej własnością fabrykanta kapeluszy, Majera Silbersteina, że Patuła nie wychodzi z dołu. Zglądając więc tam i zobaczył już tylko sterczącą nogi nieszczęśliwej ofiary. Patułę wydobyto natychmiast, lecz lekarz miejski skonstatował śmierć wskutek uduszenia. Nieboszczyk liczył 56 lat i był ojcem pięciorga dzieci. Przyczyna tego wypadku leży tylko w chęci zaoszczędzenia przez fabrykanta kilku koron. Istnieje bowiem w Tarnowie prywatny zakład czyszczenia dołów kłoczynych, a „oszczędny” p. Silberstein bierze do roboty biednego chłopca i płaci mu parę koron mniej, narażając go na niechybną śmierć!

Brudy plekarskie. Z Niepołomic piszą nam: Wprost niesłychane niechlujstwo panuje w piekarni I Kalfusa na Piaskach. Piekarnia umieszczona jest w starej walcącej się ruderze; posiada zupełnie nieodpowiedni piec,

CLUB EGIPSKI

Papier cygaretowy w patent. opakowaniu i książeczkach jak również tutki nie są wyrobem niemieckim!

Na ogólne żądanie kupujących we wszystkich krajach monarchii, wyrabiam również egipski papler cygaretowy pierwszej jakości na świecie znanej marki „CLUB”, według chemiczno-mikroskopowej analizy za najmniej szkodliwy uznany.

Palacze przekonali się, że firma Club od 25 lat najlepszy papier cygaretowy wyrabia. S. D. Modlano.

od którego każdej chwili może się zapalić cały dom, a z nim spłonąć liczne okoliczne domy kryte słomą. Przed samą piekarnią znajduje się stajnia, z której zapachy i od padki zapelniają piekarnię. Robotnicy zmu szeni są spać na workach z mąką, koło któ rych uwija się mnóstwo szczurów. Kalfus urządził się przytem sprytnie, wydając na zimę czeladników piekarskich, a przyjmując zwykłych parobków, którzy zwiększają je szcze niechlujność przy wyrobie chleba. Mie szkańcy domagają się na tej drodze wzrost zamknięcia tej piekarni, a to ze względów sanitarnych i niebezpieczeństwa na wypadek pożaru dla okolicznych domów. Zaznaczamy, że czeladnicy piekarscy byli już w tej spra wie w urzędzie gminnym, który jednak zu pełnie się tem nie zajął.

Ze świata.

Bandytyzm w Londynie. W dzielnicy Hounds ditch w Londynie wydarzyło się w nocy z piątku na sobotę niebywałe zajście. Kilku ludzi — jak policya przypuszcza żydów albo Łotyszów z Rosyi — wynajęło dom przyty kający do wielkiego sklepu jubilerskiego, aby podkopem podziemnym dostać się do sklepu. Tymczasem policya dowiedziała się o zamie rzonem włamaniu i otoczyła ten dom. Zbro dnicarze, zebrani w tym domu, widząc, że są otoczeni, wypadli ławą z domu i strzelając na wszystkie strony z rewolwerów, postano wili umknąć. Nastąpiła gwałtowna strzelanina, wśród której dwóch policyantów padło tru pem na miejscu, a trzeci został ciężko zra niony. Krwawe zajście przybrało rozmiary niebywałej awantury. Co najdziwniejsze, że jeden ze zbrodnicarzy był już zdaje się przed tem ciężko ranny i był prawie niesiony przez uciekających. Ostatecznie bandzie udało się zbiedz bez śladu.

W obu domach, tak w tym, w którym mie szkali bandyci, jak i w tym, w którym się mieścił magazyn jubilerski, nastąpiło areszt owanie wielu osób. Okazuje się, że bandyci wykonali podkop pod magazyn jubilerski; podkop ten był już na ukończeniu. Wspom niany magazyn jest jednym z najbogatszych w Londynie.

Według dalszych wieści, bliższe szczegóły krwawego zajścia są następujące:

W piątek wieczorem mieszkańcy domów, sąsiadujących ze sklepem jubilerskim, zawi a domili policyę, że słyszą jakieś podejrzan e szmery, jak gdyby przygotowania do włama nia. Wobec tego wysłano na miejsce oddział policyi, złożony z 40 osób. O północy poli cya przybyła na miejsce. W podejrzanym do mu panowała ciemność. Zapukano do bramy; odpowiedział jakiś głos, lecz bramy nie otw orzono. Wobec tego policyjanci wyważyli bram ę, a wówczas posypał się z ciemnej bramy grad strzałów, a równocześnie wypadli ban dyci i strzelając ciągle z rewolwerów, zdo łali zbiedz, korzystając z powszechnego za mieszanina.

Sprawa ta dotychczas pozostaje niewyja śniona. Policya wie dotychczas, że istnieje trzech uczestników tej sensacyjnej sprawy. Jeden z nich nazywa się Frytz, drugi Piotr Malarz, a trzeci Górka. Zastrzelony bandyta nie nazywa się ani Goldstein, ani też Lewi, jak pierwotnie przypuszczano.

Policya aresztowała dwoje dziewcząt, które były kochankami bandytów. Jedna z nich na zywa się Róża Szelińska, a druga Lola Mül stein. Ta liczy lat 14 i jest kochanką Frytza. Lola Mülstein sama zgłosiła się w policyi.

Piotr Malarz ma być — według zdania policyi londyńskiej — rosyjskim terrorystą.

Policya aresztowała 8 osób, podejrzanych o udział w planowanej zbrodni. Po stwier dzeniu ich niewinności wypuszczono wszyst kich.

W więzieniu pozostała Róża Szelińska, are sztowana przy Groverstreet, gdzie zastano zwłoki jednego z bandytów. Róża Szelińska, garbata, według własnych jej zeznań, jest polską żydówką i mieszkała od roku w Lon dynie, zarabiając na życie jako szwaczka. Twierdzi, że w domu tym nie mieszkała, a przyszła tylko odwiedzić przyjaciółkę, któ rej nazwiska nie chce wyjawić. Gdy tam bawiła, wtargnęli nagle jacyś ludzie, którzy przynieśli umierającego człowieka i złożyli go na łóżku.

Przybył z nimi także lekarz, nazwiskiem dr Bernstein, pochodzący rzekomo z Niemiec, znany wśród żydów tej dzielnicy, i opatrzył umierającego, poczem oddalił się.

Przyjaciółka Róży, która nie mogła znieść widoku umierającego, wzięła klucz od mie szkania Róży i poszła tam spać, a Róża zo stała przy degorywającym.

O przejechanie człowieka. Z Tryestu do noszą: Pociąg towarowy linii Tryest-St. Sabba, który codziennie o godz. 6 m. 45 rano jadąc do St. Marco, przecina drogę prowadzącą do tamtejszych zakładów okrętowych, przejechał wczoraj idącego do pracy robotnika. Z tego powodu robotnicy tych zakładów oraz sąsie dniczych zakładów przemysłowych wstrzymali

pracę na znak protestu przeciw temu, że ów pociąg mimo kilkakrotnych reklamacy kry żuje ową drogę w czasie, kiedy robotnicy udają się do pracy. Grupa robotników uda ła się przed dom dyrekcji kolei państwowych i wysłała deputację pod przewodnictwem so cjalno demokratycznego radnego miejskiego i posła sejmowego dra Puchera. Po powro cie deputacyi poseł podał oczekującym robo tnikom do wiadomości, że dyrekcya zmieni plan jazdy dla tego pociągu tak, że będzie on przejeżdżał przez tę drogę dopiero o 20 minut później.

Zderzenie się pociągu z dorożką. Na linii między ołomuniecką koleją północną a dwor cem w Hodoninie najechał pociąg na doroż kę. Dwie osoby zostały zabite, dwie ciężko ranne.

Skutki cholery. Z Charkowa donoszą: Na kongresie właścicieli hut stwierdzono, że huty okręgu dońskiego poniosły z powodu cholery stratę przeszło 7 milionów rubli.

Hojność kradzionymi pieniędzmi. Z Chicago donoszą: Rockefeller ofiarował tutejszemu uniwersytetowi 10 milionów dolarów. Ogółem sumy darowizn Rockefellera na rzecz uni wersytetów wynoszą teraz około 35 milionów dolarów.

B. GABRYELSKA, Kraków, kupuje, sprzedaje i najmuje — fortepiany, pianina, harmonie i phonole — krajowe i zagraniczne, nowe i prze grane — za gotówkę i na spłaty — bez zaliczki.

O zarobki dla młodzieży akademickiej.

Od szeregu lat istnieje w Towarzystwie Wzaj. Pom. Uczn. Uniw. Jag. w Krakowie komisya informacyjna, której celem jest po średniczenie w wyszukiwaniu posad dla nie zamożnych akademików, zmuszonych własną pracą zapewnić sobie środki utrzymania. Po wołana w tym celu komisya, jak w latach poprzednich tak i w roku bieżącym zwraca się do społeczeństwa z gorącą prośbą o po parcie jej działalności przez zgłaszanie posad guwernerów, korepetytorów, pomocników biu rowych i kancelaryjnych i t. d., na które po lecać będzie gorliwych i sumiennych kole gów. Wszelkie zgłoszenia i informacje nad syłać prosimy pod adresem: Kraków, ul. Ja błonowskich 10, dom akademicki, komisya informacyjna.

Komisya zarobkowa Tow. Bratniej Pomocy słuchaczy politechniki we Lwowie przy muje zgłoszenia na wszelkiego rodzaju lekcy e i zajęcia, oraz udziela sumiennych i rutyno wanych korepetytorów, rysowników i t. d. Szczególnie poleca specjalistów w matema tyce, fizyce i geometrii wykreślnej, oraz w językach wymaganych w szkołach realnych i gimnazyalnych. Przyjmuje zgłoszenia tak na zajęcia miejscowe, jak i na wyjazd. Za daniem wyżej wspomnianej komisyi jest u dzielanie w formie zajęć lub korepetycyj po mocy materalnej kolegom, którzy z braku stosunków nie mogą zależeć odpowiedniej pracy. Sądymy, że ludzie dobrej woli poprą te szlachetne usiłowania i w razie potrzeby zwracać się będą do Komisyi zarobkowej Tow. Bratniej Pomocy słuchaczy politechniki we Lwowie. Łaskawe zgłoszenia, z podaniem warunków i terminu, upraszamy nadsyłać pod adresem: Komisya zarobkowa Tow. Bratniej Pomocy, Lwów, Politechnika.

„Naprzód“ 2 K miesięcznie kosztuje z przesyłką.

Pokrzywy.

Szopka kabaretowa (melodye z operetek).

On (w stroju nocnym, lecz w todzie!):

Jam jest pismaczek „Mej Baby“ — smaczek „Mej Baby“, Grafomanów — manów król!

Senat (dzierży rolę monarszą — niezbe dnego w szopce Heroda):

Ja jestem senat

I grozę wam:

Kary roznoszę

I tu i tam!

Komisya dyscyplinarna (zjawia sym boliczna, kilkogłowa z ogonkiem, zwinię tym w kształt paragrafu):

Ach, jak my was kochamy,

Opisać słów nam brak!

Co mamy — wszystko damy

Na tej miłości znak!

I ci, eo chętnie tną,

I ci, eo cienko dma,

I ci — z wielkim tam-tam,

Co własny chwałą kram!

FILIA Konsumu robotniczego „Naprzód“ otwarta

w Związku stowarzyszeń robotniczych

ul. Zwierzyniecka 10, I. piętro
wejście z ganku na lewo, ostatnie drzwi.

Konsum otwarty codziennie tylko wlecz o rem od godz. 6—9. W niedziele i święta tylko od godz. 8—11 przed południem.

TELEGRAMY

z dnia 21 grudnia.

Demonstracye studenckie w Rosyi.

Petersburg. Słuchaczki kursów żeńskich odbyły zgromadzenie, na którym uchwalić chciały protest przeciw karze cielesnej w wię zieniu. Nagle wkroczyło około 200 policyan tów, aby studentki wyprzeć. Między dziew czętami powstała panika, wiele z nich zemdlalo. Rektor i profesorowie sklonili komisarza policyi, żeby kazał policyantom wyjść z sali. Kiedy policyjanci zwrócili się do odwrotu, studentki zaczęły wołać: Brawo! Na to komisarz kazał im powrócić i przesię wiały aresztowania wśród ścis ku studentek, z których wiele potra to wano.

W uniwersytecie i technice codziennie od bywają się zebrania i demonstracye.

Ubezpieczenie społeczne.

Wiedeń. Komisya dla ubezpieczenia społe cznego debatowała wczoraj nad uchwałami subkomitetu w sprawie IV głównego roz działu ustawy. — Po referacie posła Stran sky'ego przyjęto z nieznaczna zmianą §§ 172 do 181 w brzmieniu, proponowanem przez subkomitet, potem tak samo §§ 182 do 184. Następane posiedzenie odbędzie się dziś.

Delegacya.

Wiedeń. Arcyksiążę Franciszek Ferdynand powita w zastępstwie cesarza dnia 29 b. m. obie delegacye w Budapeszcie i wygłosi mo wę tronową. Według dotychczasowych dys pozycji, uda się arcyksiążę dnia 27 b. m. do Budapesztu i zamieszka w zamku królew skim.

Praga. „Narodni Listy“ donoszą, że począ tek sesyi delegacyjnej przyszłorocznej ozna czony został na 21 stycznia.

Sejm węglerski.

Budapeszt. W sejmie poseł Husz z ar wniósł interpelacyę w sprawie doniesienia dzien ników, że w Keczkemet zdezerutowało 13 hu zarów z powodu złego obchodzenia się z nimi oficerów.

Sejm chorwacki.

Zagrzeb. Wczoraj zebrał się sejm chorwa cki pod przewodnictwem prezydenta ze star szeństwa Barcicza. Po załatwieniu formalno ści poseł Stefan Radicz (z partyi włościań skiej) zapytał prezydenta, jak zamierza się chować się wobec uszczuplania praw języka chorwackiego w sejmie węgierskim. Mowa Radicza dała powód do hałaśliwych scen. Prezydent oświadczył, że obecnie cho dzi tylko o ukenstytuowanie się sejmu i on jako prezydent ze starszeństwa nie ma inge rencyi na chorwackich reprezentantów w sej mie węgierskim. (Okrzyki protestu ze strony opozycji).

Szplegostwo w Niemczech.

Lipsk. Dziś rozpoczął się proces przeciw dwom oficerom marynarki angielskiej Fren chowi i Brandonowi o zdradę tajemnic woj skowych.

Zakończenie wyborów w Anglii.

Londyn. Wczoraj dokonano wyboru jeszcze jednego liberała, jednego Redmondysty i je dnego O'Briena, na czem się wybory zakoń czyły. Ostateczny rezultat jest:

Liberali zdobyli mandatów . . . 271

Unionisci 272

Partya pracy 43

Redmondysty 74

O'Brienowcy 10

Unionci zyskali 28, stracili 29 mandatów, liberali zyskali 23, stracili 27, partya pracy zdobyła 4 miejsca od unionistów, 1 od libe rałów, a straciła 3, Redmondysty zdobyli 2 mandaty na unionistach, 3 na O'Brienowcach, a stracili 2 na korzyść O'Brienowców.

Echa strajku kolejowego we Francyi.

Paryż. (Ag. Havasa). Izba deputowanych obradowała wczoraj nad wnioskiem Four niera co do ponownego przyjęcia wydalo nych kolejarzy.

Imieniem komisyi dla spraw publicznych dep. Pechadre wskazał na uchwałę tej komisyi z 16 września, wedle której kwe stya ta nie należy do kompetencji komi syi, lecz wyłącznie do kompetencji rządu.

Mowca ubolewa osobiście nad tem, że rząd w sprawie tej niczego nie uczynił.

Wniosek Broussego, by odroczyć tę dy skusyę aż do powrotu normalnych stosun ków w całej służbie kolejowej, odrzu ciono 545 głosami przeciw 78. W Izbie niepokój.

W dalszym ciągu debaty prezydent mi nistrów zbijał twierdzenie, jakoby rząd był nieczynnym w sprawie przyjęcia wydalo nych kolejarzy. Kolejarze sami zgodzili się na postępowanie sądowe w tej sprawie, lecz gdy widzieli, że ono bierze niekorzy stny dla nich obrót, cofnęli się. Co do rzą du, to będzie on unikał wydalań, towa rzystwa kolejowe przyrzekły tak samo po stępować, lecz o ogólnej amnestyi nie ma mowy. Rząd chce reform socyal nych, lecz do tego potrzeba, by porządek został utrzymany. Rząd stawia w tej spra wie kwestyę zaufania.

Ostatecznie przyjęto porządek dzienny wyrażający zaufanie rządowi.

Prezydent ministrów Briand oświadczył, że zgadza się na porządek dzienny, za proponowany przez dep. Rabiera, miano wicie, że przyjmuje się do wiadomości oświadczenie rządu i wyraża się nadzieję, że rząd przeprowadzi rewizyę wydalań na kolejach państwowych w duchu daleko idą czej wyrozumiałości i ludzkości i w tymże duchu wpłynie także na towarzystwa ko lejowe. Briand stawia kwestyę zaufania.

W głosowaniu przyjęto pierwszą poło wę wniosku Rabiera 383 głosami przeciw 143, drugą 485 przeciw 80, i wyrażo no rządowi zaufanie 384 głosami przeciw 106.

Demonstracya w Barcelonie.

Paryż. Agencya Havasa donosi z Barcelo ny: Wczoraj po południu urządzili tutejsi kupcy i przemysłowcy zgromadzenie, aby za protestować przeciw podatkowi miejskim. — Tłumy urządziły przed lokalem kontrdemon stracyę. Przyszło do bójek, poczem grupy demonstrantów obrzuciły wiele sklepów ka mieniami. Żandarmerya kilkakrotnie wkra czała i rozpraszała demonstrantów. Balkony wielu domów są czarno udekorowane. Do piero około godziny 1 w nocy przywrócono spokój.

Millionowe defraudacye w Grecyi.

Nowy Jork. Na żądanie greckiego konsula aresztowano tu byłego kapitana greckiego Timotulosa, który miał popełnić milionowe defraudacye z funduszów państwowych.

Towarzysze! Agitujcie za prasą robo tniczą! Żądajcie wszędzie „Naprzodu“.

Ze stowarzyszeń i zgromadzeń.

* **Posiedzenie komitetu zabawowego I. balu krakowskich robotników stolar skich i tapicerskich** odbędzie się we czwar tek 22 grudnia o godz. 7 wieczorem w lokalu Związku stow. rob., ul. Zwierzyniecka 10. Wzywa się wszystkich komitetowych o bezwarunkowe przybycie. Jaroszewski.

* **Lokal grupy miejscowej centralnego Związku handlowców** mieści się obecnie przy ul. Grodzkiej (róg Senackiej 9, I. p.).

* **Zabawa taneczna** odbędzie się w ponie dzialek 26 grudnia (w święto Szczepana) w lokalu Związku stowarzyszeń robotniczych w Krakowie, ul. Zwierzyniecka 10. Początek o godz. 8 wieczor em. Wstęp 60 h.

* **Doroczna zabawa taneczna Sylwe strowa** odbędzie się w sobotę 31 grudnia w sali hotelu Kleina w Krakowie (ul. Gertrudy). Początek o godz. 8 wieczorem. Wstęp 70 h.

* **Koło emigrantów** z zaboru rosyjskiego urządzi w sobotę 24 grudnia w Związku stow rob. w Krakowie, ul. Zwierzyniecka 10, I. p., **zebranie towarzyskie**. Początek o godz. 8½ wieczór. Wstęp za zaproszeniami.

NADESŁANE.

(Za dział ten redakcyja nie odpowiada).

Dr S. Zelt

przeniósł swoją kancelaryę adwo kacką do Krakowa do domu przy ul. Floryańskiej 25, I. p.

Publiczne podziękowanie

składam na tej drodze

„Allianz“

Akc. Tow. Ubezp. na życie w Wiedniu, które przez filię w Bieleku wypłaciło mi kapitał ubezp. na życie ś. p. żony Katarzyny w kwocie K 2000 szybko i bez wszelkich potraczeń.

WALENTY SZYMANEK.

Mikuszowice Nr. 66 obok Białej.

Wiedeński Bank Związkowy

FILIA W KRAKOWIE — RYNEK GŁÓWNY, LINIA A-B L. 44.

Kapitał akcyjny 130 milionów koron.]

Fundusze rezerwowe 39 milionów koron.

Większe kwoty wypła ca bez wypowiedzenia.

Przyjmuje wkładki w rachunku bieżącym i a u 4% książeczeki wkładkowe.

Podatek rentowy opłaca Bank z własnych funduszów. Kupuje i sprzedaje wszelkie papiery warto ściowe i waluty, przyjmuje złozenia na gładki krajowe i zagran. pod najdogodniejszy warunkach

DROBNE OGŁOSZENIA

Za anons w „Drobnym ogłoszeniu” liczymy za każde słowo 6 hal., tytuł 20 hal.

Mandoliny, Skrzypce i Cytry
oraz wszelkie instrumenta muzyczne sprzedają po cenach bardzo niskich M. TAFFETA następcy w Krakowie, Szpitalna 8.

Wielki wybór nut
na fortepian sprzedają po 30 hal. kawałek, jak długo zapas starczy M. TAFFETA następcy w Krakowie, Szpitalna 8.

Dla odsprzedawców
1 faska bryndzy węgierskiej I-ma 6 kor. 60 h. z dostawą poleca Fabryczny skład serów Braci Rolnickich Kraków, Wlepolo 7.

Piętrowa kamienica
Dębinki Rynek, do sprzedania z wolnej ręki. Do kupna wystarczy gotówka 5000 K, reszta może być spłacona w dogodnych ratach. Wiadomości udzieli: Władysław Szaynok, cywilny inżynier budowy maszyn i budowl fabrycznych w Rzeszowie.

MLECZARNIA „ZDROWIE”
róg Floryańskiej i św. Tomasza przyjmuje zamówienia świeżych: strucl, przekładanece i babki oraz wszelkie ciasta drożdżowe, zrobione po domowemu, które sprzedaje się także gotowe w dniach przedświątecznych w wielkim wyborze po cenach bardzo niskich.

Duży sklep

wraz z kuchnią
z dwoma wejściami frontowymi, o 4 oknach, w każdej chwili do wynajęcia przy ul. Czarnowiejskiej róg ul. Piotra Michałowskiego. Wiadomość w Administracji „Naprzodu” lub na miejscu u właściciela p. Foltńskiego.

Drożdże

prasowane poleca
Kazimierz Ogorzał
(dawniej J. Nagiel)
Kraków, ul. Szczepańska 11.
Główne zastępstwo firmy:
Ad. Ig. Mauthner i Syn w Wiedniu.

Na Gwiazdkę

Tani Bazar partyjny
Rynek gł. 34, (Pałac Spiski)
Linia C-D (w podwórku).
Sprzedają po bardzo niskich cenach materje jedwabne, wełniane, grenadyny, portyery, sztytynki, płótna, franki, dywany i bieliznę stołową. Wielki wybór zabawek dziecięcych i gier towarzyskich.

Bardzo ważne na Święta

Mak z cukrem tarty 1/2 kg. 55 h., bez cukru 1/2 kg. 45 h., masa migdałowa 1/4 kg. 80 h., masa orzechowa 1/4 kg. 70 h.
Przyjmuje się mak do tarcia, przyjmie się na zamówienie strucl z makiem od 1 K., strucl z masą migdałową, orzechową od 1 K. 40 h. Przekładanece od 2 K. Serniki od 2 K. Torty od 2 K.
Wielki wybór cukrów na drzewko ozdobnych po nader niskiej cenie. 1/2 kg. pomadek deserowych w ozdobnym pudełku 1 K. 80 h. Specjalność karmelki słodowe, miódowe, szlachowe, poleca
Fabryka wyrobów cukierniczych praw. p. z. R. Pleczarki, Kraków, Poselska 15.
Na prowincję zlecenia odwrotnie.

Miód pszczelny,
patoka deserowy rarytas miodoborów z własnej pasieki, blaszanka 5 kg. kor. 6-20. Biały lipowy kuracyjny 5 kg. kor. 7. Masło stołowe codziennie świeże 5 kg. paczka kor. 11-20. Wysyła za zaliczką J. M. Farba, Podhajce 79.

Jednorazowa próba przekona każdego!
KAWY
palone i surowe
w wielkim wyborze
poleca 1802
Wojciech Olszowski
w Krakowie, Mały Rynek.

NA GWIAZDKĘ

poleca Skład papieru i galanterii
Z. ZIEMBICKI ... KRAKÓW ...
Plac Maryacki L. 2
największy wybór przedmiotów odpowiednich na podarki.
Specjalność: Gry towarzyskie.
Ceny bardzo niskie. Uwaga na adres.

ZOFIA BIESIADKOWA

Przez Wykopy
o. k. Namysłowski
Konsultant

Biuro

podróży

Zofii
Biesiadeckiej
Oświęcim (dworzec)

sprzedaje
bilety okrętowe do

Ameryki

I, II i III kl. dla parostatków pospiesznych, oraz bilety kolejowe dla kolei północno-amerykańskich we wszystkich kierunkach.

Ceny ścisłe wady taryf okrętowych i kolejowych.

Bilety okrętowe do Kanady i bilety kolejowe kanadyjskie

Prospekty darmo i opłatnie

Pierwszy Gal. Zakład pospiesznej naprawy obuwia na poczekaniu pod firmą

„Pośpiech” w Krakowie

Studencka l. 4
urządzony na sposób amerykański, zaopatrzony w maszyny, pędzone motorem elektrycznym, wykonuje na poczekaniu wszelkie naprawy obuwia z doborowego materiału i po niskich konkurencyjnych cenach.

Wprowadzona przez nas nowość, dotychczas w kraju naszym niebywała i niewidziana, przedstawia wielkie korzyści i wprost nieocenioną wygodę dla wszystkich, a szczególnie dla ludzi, zmuszonych do liczenia się z czasem i pieniędzmi, pragnących mieć obuwie naprawione szybko, trwale, porządnie i tanio!

Ze zakładem pospiesznej naprawy obuwia połączono **PRACOWNIE OBUWIA** męskiego, damskiego i dziecięcego według fasonów angielskich, amerykańskich i francuskich.

SANECZKI

Narty (Skil) i wszelkie przybory do sportu zimowego polecają po fabrycznych cenach
FIAŁEK i TUREK, Kraków, ulica Szewska 23.

L. 95210/910.
I. a.

Ogłoszenie licytacji.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa podaje do publicznej wiadomości, iż celem wydzierżawienia poboru nawozu ze stajen miejskich w straźnicy pożarnej i zakładzie czyszczenia miasta, oraz innych stajen miejskich, wraz ze zmiotkami z ulic i placów miejskich, w ilości około 800 fur na czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1911 roku, odbędzie się w Wydziale ekonomicznym Magistratu przy pi. WW. Świętych L. 6, II piętro publiczna licytacja zapomocą osteplowanych i opieczętowanych ofert w dniu 29 grudnia 1910 r. o godzinie 12 w południe.

Wadium wynosi 500 koron.
Deklaracje pisemne, marką stemplową na 1 Kor. opatrzone, z poświadczeniem Kasy miejskiej, iż przepisane wadium złożono, przyjmuje Naczelnik Wydziału ekonomicznego w dniu licytacji tylko do godziny 12 w południe. Licytujący winni własnoręcznie podpisać deklarację, która zawierać ma oświadczenie, iż znają dobrze warunki licytacyjne i że w razie przyjęcia oferty przez gminę miasta ściśle się do nich stosować zobowiązują.

Warunki licytacyjne przejrzeć można w Wydziale (I. a) ekonomicznym Magistratu w godzinach urzędowych przedpoł.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa
dnia 10 grudnia 1910.

Saneczki do sportu i dla dzieci oraz narty i wszelkie gry towarzyskie

poleca:

Stefan Porębski
Kraków, Rynek 32.

FRANCISZEK KONEČNÝ

dawniej Antoni Schultz
Kraków, Szewska 18

poleca swe dobre i naturalne

WINA oedenburskie

białe po 1, 1'30, 1'50 i 2 K butelka

czerwone po 1'10, 1'30 i 2 K butelka

Na święta

w litrach po 1'20, 1'50 i 1'70 K.

Kto chce wyjechać

do Ameryki

za zarobkiem, niech się zwróci z wszelkim zaufaniem do od pół wieku istniejącej firmy przewozowej i spedycyjnej

B. Karlsberga

w Hamburgu,

Ferdinandstrasse 55 g.

która chętnie udziela sumiennych wskazówek co do podróży oraz podaje dokładne obliczenie kosztów i rozkład jazdy z domu aż do Ameryki. Na żądanie wysyła też bezpłatnie dokładną mapę Ameryki. Dla spedycji agencji poszukiwani.

Do nabycia tylko w lepszych handlach delikatesów i w cukierniach

Zastępca:

PAWEŁ UNTERWEISER

Kraków.

Ul. Zielona l. 2.

Taniej niż wszędzie!

Naprawa obuwia!

Proszę Szanowną P. T. Publiczność przyjść i spróbować. Wszelkie obstalunki wykonuję szybko, gustownie i trwale.

Specjalna

naprawa kaloszy!

Z poważaniem

Bronisław Krogulski.

Większe

KAPITAŁY

do ulokowania

na drugą hipotekę domów w Krakowie. — Wiadomość w kancelarii adwokata Dra Zelta w Krakowie, ulica Floryańska 25.

Darmo

i opłatnie otrzyma każdy mój główny katalog z przeszło 3000 rycin różnych artykułów gospodarczych i podarków wszelkiego rodzaju, który na żądanie natychmiast wysyłam.

C. I. k. dostawca nadworny HANNS KONRAD, BrUX 332, Czochoy.

Na żądanie Szan. P. T. Publiczności!

Warszawski teatr kinematograficzny

przedstawiać będzie

we środę 21 grudnia,

we czwartek 22 grudnia

i w piątek 23 grudnia

od godz. 4—10 wieczór, wspaniały, nigdzie

niewidziany film 1 1/2 klm. długości p. t.

ŻYCIE I MEKA CHRYSTUSA

Początek cyklu obrazów co 1 1/2 godziny.

CENY MIEJSC: Krzesło w łozie po K 1'20, miejsca siedzące bez wyjątku po 60 hal., miejsca stojące 40 hal., młodzież szkolna i wojskowi na miejscach siedzących placą 50 hal., na miejscach stojących 30 hal.

Sala Teatru ludowego, ulica Rajska.

Szczegóły w afiszach programu.

JUŻ WYSZEDŁ Z DRUKU

SKOROWIDZ

HANDLOWO-PRZEMYSŁOWY

NA ROK 1911

Zawiera dokładny spis

adresów wszystkich za-

wodów miast Krakowa

i Podgórze. Do nabycia

we wszystkich księgarniach i u wydawnictwa:

Kraków, ul. św. Marka L. 21

Kuracuszom

KAKAO

Hygienicznie Odtuszczone

1/2 kg. koron 2'60.

Proszkowa Czekolada Waniłowa

1/2 kg. koron 1'60

CUKIERNIA LWOWSKA Jana MICHAŁA

ulica Floryańska 45.

POLSKA KAWIARNIA W WIEDNIU

VI. WEBGASSE 45 (róg Mariahilferstr. 111).

Śniadanie 16 hal. — Pieczywo własnego wyrobu. — Likieri oryginalne. — Bilard i gazety polskie do dyspozycji. — Polska obsługa.

Rendez-vous dla Polaków w Wiedniu.

SKŁAD MASZYN DO SZYCIA I MASZYN DO PISANIA

ORAZ WARSZTAT NAPRAWY

IGNACEGO GROSSA

pod kierownictwem

JANA POJEGO, mechanika-specjal.

W KRAKOWIE, STAROWISŁNA L. 1.

(naprzeciw głównej poczty).

Sprzedaje i naprawia maszyny do szycia i do pisania po cenach umiarkowanych.

... Cenniki ilustrowane darmo i opłatnie.

